

OPPIMISEN TAVOITTEET VUOSILUOKALLA 9

SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS

Suomen kieli ja kirjallisuus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 9
<p>Osaan viestiä asiakeskeisesti erilaisissa ryhmissä ja tilanteeseen sopivaa viestintätapaa käyttäen.</p> <p>Osaan vaikuttaa mielipiteilläni - myös toisten näkökulmat huomioiden - ja perustella monipuolisesti ja kattavasti.</p> <p>Tunnistan vahvuuteni ja rohkaistun lukijana, kirjoittajana, esiintyjänä, katsojana ja kuulijana.</p> <p>Luen mahdollisimman monipuolisia kotimaisia ja ulkomaisia tekstejä esimerkiksi kaunokirjallisuuden, median ja tiedonvälityksen maailmasta.</p> <p>Osaan kertoa lukemastani kaunokirjallisesta tekstistä käyttäen monipuolisesti kirjallisuuden peruskäsitteitä kuten esimerkiksi aihe, teema ja kertoja.</p> <p>Osaan noudattaa kielenhuollon ja kielentuntemuksen periaatteita ja käytänteitä kuten välimerkit ja lauseenjäseneret.</p> <p>Osaan hyödyntää monipuolisesti painettuja ja sähköisiä tietolähteitä ja tulkita asia- ja mediatekstejä.</p> <p>Osaan arvioida käyttämäni lähteiden luotettavuutta ja esittää käyttämäni lähteet.</p> <p>Osaan arvioida tekstien tarkoitusta ja kohderyhmää.</p> <p>Osaan kommentoida ja antaa rakentavaa palautetta omista ja muiden teksteistä.</p> <p>Osaan suunnitella, toteuttaa ja viimeistellä asia- ja fiktiotekstejä käyttäen hyväkseni saamaani palautetta.</p> <p>Ymmärrän äidinkielen ja kirjallisuuden hyödyn ja Osaan soveltaa oppimaani myös muussa opiskelussani.</p> <p>Osaan laatia laajemman ja pohtivan kirjallisen työn.</p> <p>Ymmärrän kielen historiaa, erilaisia ilmiöitä ja ominaispiirteitä kuten murteita, sanastoa ja nimistöä.</p> <p>Ymmärrän kulttuurin, kirjallisuuden ja oman identiteetin merkityksen.</p>

SUOMI TOISENA KIELENÄ

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 9
<p>Osaan viestiä asiakeskeisesti erilaisissa ryhmissä ja tilanteeseen sopivaa viestintätapaa käyttäen.</p> <p>Osaan vaikuttaa mielipiteilläni myös toisten näkökulmat huomioiden ja perustella mielipiteeni monipuolisesti.</p> <p>Tunnistan vahvuuteni ja kehitän itseäni lukijana, kirjoittajana, esiintyjänä, katsojana ja kuulijana.</p> <p>Luen mahdollisimman monipuolisia tekstejä esimerkiksi kaunokirjallisuuden, median ja tiedonvälityksen maailmasta.</p> <p>Kehitän sana- ja käsitevarastoani sekä ajattelun taitojani.</p> <p>Osaan kertoa lukemastani kaunokirjallisesta tekstistä käyttäen kirjallisuuden peruskäsitteitä.</p> <p>Osaan noudattaa tärkeimpiä kielenhuollon ja kielentuntemuksen periaatteita ja käytänteitä.</p> <p>Osaan hyödyntää ja tulkita erilaisia tietolähteitä.</p> <p>Osaan arvioida käyttämäni lähteiden luotettavuutta ja esittää käyttämäni lähteet.</p> <p>Osaan arvioida tekstien tarkoitusta ja kohderyhmää.</p> <p>Osaan kommentoida ja antaa rakentavaa palautetta omista ja muiden teksteistä sekä vastaanottaa palautetta.</p> <p>Osaan suunnitella, toteuttaa ja viimeistellä asia- ja fiktiotekstejä käyttäen hyväkseni saamaani palautetta.</p> <p>Osaan soveltaa oppimaani myös muussa opiskelussani.</p> <p>Osaan laatia pohtivan esityksen.</p> <p>Tutustun suomen kielen historiaan.</p> <p>Ymmärrän erilaisia kielen ilmiöitä ja ominaispiirteitä.</p> <p>Ymmärrän kulttuurin, kirjallisuuden ja oman identiteetin merkityksen.</p> <p>Osaan käyttää kaikkia osaamiani kieliä hyödykseni oppimisessa.</p> <p>Tunnen arki- ja eri oppiaineiden kielten eroja.</p>

RUOTSI (B1)

Ruotsi

Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 9

Kertaan 6-8. luokalla opittua.

Huomaan yhtäläisyyksiä ruotsin ja muiden osaamieni kielten välillä.

Tunnistan tilanteita, joissa voin käyttää ruotsin kielen taitojani myös koulun ulkopuolella.

Syvennän tietojani muista Pohjoismaista sekä niiden kulttuureista.

Tunnistan omat vahvuudet ja mahdolliset haasteet ruotsin kielen oppimisessa.

Opin tunnistamaan minulle parhaiten sopivat oppimistavat, osaan asettaa omia tavoitteita ja arvioida omaa etenemistäni.

Tutustun verbin pluskvamperfektiin. Hallitsen verbin aikamuodot ja osaan käyttää niitä.

Hallitsen adjektiivien taivutuksen ja harjoittelen adjektiivien vertailua.

Osaan käyttää konditionaalia ja futuuria, sekä muodostaa omia virkkeitä.

Ymmärrän ja osaan tuottaa erilaisia lyhyitä viestejä kirjallisesti ja suullisesti minulle tutuista aiheista.

Osallistun keskusteluun arkipäivän vuorovaikutustilanteissa ja osaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvia ilmaisuja.

ENGLANTI (A1)

Englanti

Oppimisen tavoitteet vuosiluokalle 9

Osaan kuvata, missä englantia puhutaan ja miten englannista on tullut maailmanlaajuinen viestintäkieli. Osaan viestiä englanninkielisiin kulttuureihin sopivalla tavalla.

Osaan toimia ja oppia joissakin englanninkielisissä toimintaympäristöissä.

Tunnistan englannin kielen ominaispiirteitä. Oivallan englannin kielen säännönmukaisuuksia, ja englannin ja muiden kielten välisiä yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia. Osaan käyttää kielitiedon käsitteitä oppimiseni tukena.

Osaan asettaa tavoitteita, arvioida omaa oppimistani sekä hyödyntää monipuolisia kielenopiskelutapoja. Osaan toimia vuorovaikutustilanteissa toisia kannustaen ja auttaen.

Tiedän, mihin voin käyttää englannin taitoani koulun ulkopuolella ja miten voin kehittää kielitaitoani myös tulevaisuudessa.

Pystyn viestimään, osallistumaan keskusteluihin ja ilmaisemaan mielipiteeni melko vaivattomasti jokapäiväisissä viestintätilanteissa.

Osaan aloittaa keskustelun. Osaan käyttää erilaisia keinoja ylläpitääkseni keskustelua ja varmistaakseni viestin perille menon.

Tunnen tärkeimmät kohteliaisuussäännöt. Pystyn ottamaan vuorovaikutuksessa huomioon tärkeimmät kulttuuriset käytänteet.

Ymmärrän pääasiat ja joitakin yksityiskohtia yleiskielisestä puheesta ja yleistajuisesta tekstistä. Löydän pääajatukset, avainsanat ja tärkeitä yksityiskohtia myös valmistautumatta.

Osaan viestiä suullisesti ja kirjallisesti käyttäen sanastoa ja rakenteita melko laajasti (ks. rakenteet yllä olevasta taulukosta). Osaan myös joitain yleisiä fraaseja ja idiomeja. Osaan soveltaa useita ääntämisen perussääntöjä.

VALINNAINEN VIERAS KIELI (B2)

Valinnainen B2-kieli Oppimisen tavoitteet vuosiluokalle 9
Vahvistan aikaisemmin opittuja tietojani. Kykenen erottamaan kohdekielen ja sen kielialueen kulttuurien erityispiirteitä. Rohkaistun käyttämään kohdekieltä yhä enemmän. Osaan arvioida omaa oppimistani ja edistymistäni. Osallistun aktiivisesti ja vastuullisesti ryhmän toimintaan. Osaan asioida arkipäivän tilanteissa, kuten kaupassa, kahvilassa ja ravintolassa. Osaan kysyä ja neuvoa tietä ja kertoa koulunkäynnistä. Osaan harjoitella viestintätilanteita ja käyttää kulttuurisesti sopivia sanontoja. Osaan soveltaa ääntämisen perussääntöjä. Ymmärrän sinuttelun ja teitittelyn eron. Osaan käyttää yleisimpiä kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvia ilmauksia. Työskentelen erilaisten puhuttujen ja kirjoitettujen tekstien parissa. Ymmärrän viestin keskeisimmän sisällön. Ymmärrän ja tuotan yksinkertaista tekstiä puhumalla ja kirjoittamalla jokapäiväisistä ja itselleni tärkeistä asioista. Osaan ääntää tuttuja sanoja ja sanontoja ymmärrettävästi.

MATEMATIIKKA

Matematiikka Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 9
Osaan käyttää, soveltaa ja palata aiemmin oppimaani. Osaan käyttää matemaattisia ilmaisuja ja merkintöjä. Osaan arvioida ratkaisujen mielekkyyttä. Osaan kuvata riippuvuuksia graafisesti ja algebrallisesti. Perehdyn funktion käsitteeseen. Osaan piirtää suoria ja paraabeleja koordinaatistoon. Opin suoran kulmakertoimen ja vakiotermin käsitteet. Osaan tulkita kuvaajia esimerkiksi tutkimalla funktion kasvamista ja vähenemistä. Osaan määrittää funktioiden nollakohtia. Osaan muodostaa yhtälöpareja ja ratkaista niitä graafisesti ja algebrallisesti. Syvennän taitojani kerätä, jäsentää ja analysoida tietoa tilastollisesti. Kertaan keskiarvon ja tyyppiarvon käsitteet. Harjoittelen määrittämään frekvenssin, suhteellisen frekvenssin ja mediaanin. Tutustun hajonnan käsitteeseen. Opin tulkitsemaan ja tuottamaan erilaisia diagrammeja. Osaan laskea todennäköisyyksiä. Osaan yksikkömuunnokset (pituus, pinta-ala, tilavuus). Osaan käyttää trigonometrisia funktioita. Tutkin erilaisia kolmiulotteisia kappaleita. Opin laskemaan pallon, lieriön ja kartion pinta-aloja ja tilavuuksia. Harjoittelen ohjelmointia.

BIOLOGIA

Biologia Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 9.
Osaan ihmisen perusrakenteen ja elintoiminnot. Osaan yksilönkehityksen, perinnöllisyyden ja evoluution perusteet. Osaan käyttää biologisia tutkimusvälineitä sekä tehdä niiden avulla pienimuotoisia tutkimuksia ja ymmärtää syy- ja seuraussuhteita. Tiedostan omien valintojen (ravinto, liikunta, luonnonvarojen käyttö) merkityksen omalle ja ympäristön hyvinvoinnille.

MAANTIETO

Maantieto Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 9.
Hallitsen perustiedot Suomen karttakuvasta. Hahmotan Suomen osaksi Pohjolaa, Eurooppaa ja maapalloa. Hallitsen keskeiset tiedot Suomen luonnon, väestön, kulttuurin, talouden ja maisemien ominaispiirteistä. Osaan aluesuunnittelun periaatteita. Osaan kotiseutuni maantieteelliset peruspiirteet.

FYSIIKKA

Fysiikka Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 9
Työskentelen turvallisesti ja johdonmukaisesti muut huomioon ottaen. Opettelen suunnittelemaan ja toteuttamaan yksinkertaisia kokeellisia tutkimuksia tutkimusprosessin vaiheiden mukaisesti yhteistyössä muiden kanssa. Opettelen käsittelemään, arvioimaan ja esittämään tutkimustöiden tuloksia suullisesti ja kirjallisesti. Opettelen sähköoppiin liittyviä peruskäsitteitä ja niiden välisiä yhteyksiä sekä mallinnan virtapiirejä. Ymmärrän kodin sähköturvallisuuteen liittyviä asioita. Opettelen ymmärtämään sähkön tuottamiseen ja käyttöön liittyviä ilmiöitä. Tutustun sähkömagneettisen ja hiukkassäteilyn lajeihin. Perehdyn erilaisiin energiantuotantotapoihin ja kestävään energiavarojen käyttöön.

KEMIA

Kemia Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 9
Työskentelen turvallisesti ja johdonmukaisesti muut huomioon ottaen. Opettelen suunnittelemaan ja toteuttamaan yksinkertaisia kokeellisia tutkimuksia tutkimusprosessin vaiheiden mukaisesti yhteistyössä muiden kanssa. Opettelen käsittelemään, arvioimaan ja esittämään tutkimustöiden tuloksia suullisesti ja kirjallisesti. Opettelen hiilen kemiaa ja orgaanisia yhdisteitä. Tutustun ravintoaineisiin kemian näkökulmasta. Opettelen molekyyli- ja rakennekaavojen käyttöä ja muita mallinnusmenetelmiä. Ymmärrän oppitunneilla käsiteltyjä kemian ilmiöitä ja käsitteitä sekä sovelluksia.

TERVEYSTIETO

Terveystieto Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 9
Tiedän suomalaisten kansantautien syitä ja seurauksia sekä tiedän, miten niitä ennaltaehkäistään. Ymmärrän ympäristön vaikutuksia terveyteen. Tunnen asuinalueeni terveyspalvelut osana suomalaista terveydenhuoltojärjestelmää ja tiedän mistä voin hakea tarvittaessa apua.

EVANKELISLUTERILAINEN USKONTO

Evangelisluterilainen uskonto Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 9
Tunnistan ja osaan arvioida erilaisia argumentaation tapoja. Ymmärrän uskonnon ja tieteen kielen välisiä eroja. Osaan eettisen ajattelun keskeiset käsitteet ja osaan käyttää niitä. Tunnen eri uskontojen ja katsomusten eettisiä periaatteita. Perehdyn ihmisoikeuksien periaatteeseen ja YK:n ihmisoikeuksien julistukseen. Ymmärrän uskontojen ja katsomusten merkitystä ihmisten valintojen perusteina ja ohjaajina. Pohdin omia arvojani ja niiden suhdetta elämän suuriin kysymyksiin sekä ajankohtaisiin eettisiin teemoihin. Tutkin omia valintojani eettisestä näkökulmasta ja pohdin niin vaikutusta hyvinvointiin ja kestäväan elämäntapaan. Rohkaistun kohtaamaan erilaisia ja eri tavoin ajattelevia ihmisiä.

ORTODOKSINEN USKONTO

Ortodoksinen uskonto Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 9
Osaan selittää, miten uskontojen vaikutukset näkyvät Suomessa. Osaan kuvailla oman uskonnon syntyhistoriaa ja vaikutusta sekä tunnen ortodoksisuuden perusopetukset ja osaan mainita tärkeimmät lähteet. Tunnen eri uskontojen ja katsomusten moninaisia eettisiä periaatteita. Osaan nimetä eri uskontoperinteiden tapoja ja symboleita mediassa, taiteessa ja populaarikulttuurissa. Tunnistan, osaan arvioida ja keksiä ratkaisuja erilaisissa eettisissä pulmissa. Ymmärrän uskonnon- ja tieteenkielen välisiä eroja. Osaan eettisen ajattelun keskeiset käsitteet ja osaan käyttää niitä. Perehdyn ihmisoikeuksien periaatteeseen ja YK:n ihmisoikeuksien julistukseen. Ymmärrän uskontojen ja katsomusten merkitystä ihmisten valintojen perusteina ja ohjaajina ja niiden vaikutusta yhteiskuntaan ja maailmanpolitiikkaan. Pohdin omia arvojani ja niiden suhdetta elämän suuriin kysymyksiin sekä ajankohtaisiin eettisiin teemoihin. Tutkin omia valintojani ortodoksisesta näkökulmasta ja pohdin niiden eettistä vaikutusta hyvinvointiin ja kestäväan elämäntapaan. Rohkaistun kohtaamaan erilaisia ja eri tavoin ajattelevia ihmisiä (ei vaikuta arvosanan muodostamiseen).

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Elämäkatsomustieto Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 9
Tunnen uskontokritiikin ja uskonnollisen ajattelun perusteita. Tiedän, että katsomusvapaus on ihmisoikeus ja tiedän erilaisia keinoja turvata katsomusvapaus. Tiedän erilaisia katsomuksellisia ratkaisuja ja ymmärrän niiden taustalla olevia perusteita. Ymmärrän maailman moninaisuutta ja yhdenvertaisen kohtelun tärkeyden. Osaan havaita eettisiä ulottuvuuksia elämästäni ja ympäristöstäni ja kehityksen eettisessä ajattelussa. Osaan pohtia omien valintojeni vaikutusta kestävästä tulevaisuudesta näkökulmasta. Hallitsen ihmisarvon, ihmisoikeuksien ja ihmisten yhdenvertaisuuden käsitteet ja ymmärrän niiden merkityksen ja eettisen perustan.

YHTEISKUNTAOPPI

Yhteiskuntaoppi Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 9
Osaan kuvailla oikeusvaltion keskeisiä periaatteita ja ihmisoikeuksia. Osaan kuvailla talouden ilmiöitä eri toimijoiden näkökulmasta. Osaan tarkastella kriittisesti median roolia ja merkitystä. Ymmärrän työelämän ja rittäjyyden yhteiskunnallisen merkityksen. Osaan keskustella rakentavasti ja jäsentyneesti yhteiskunnallisista ilmiöistä sekä perustella mielipiteeni. Tunnen demokratian ja poliittisen päätöksenteon periaatteet sekä kotimaassa että EU-tasolla. Tunnen erilaisia yhteiskunnallisen vaikuttamisen keinoja. Ymmärrän oman taloudenpidon sekä kansantalouden periaatteet.

MUSIIKKI

Musiikki valinnaisaineena Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8 ja 9
Osaan toimia rakentavana musisoivan ryhmän jäsenenä. Tunnistan ja otan käyttöön omat vahvuuteni. Osallistun mahdollisuuksien mukaan musiikkiesitysten suunnitteluun ja toteutukseen. Kehitän äänenkäyttöä ja laulutaitoani. Kehitän soitto- ja yhteismusisointitaitojani. Hahmotan musiikin perussykkeen. Löydän oman keinoni ilmaista itseäni musiikin kautta. Hyödynnän mahdollisuuksien mukaan musiikkiteknologiaa. Tiedän, miten esiintymistilanteessa toimitaan esiintyjänä ja yleisönä. Kuuntelen ja havainnoin musiikkia ja ääniympäristöjä. Tunnen musiikin käsitteitä ja terminologiaa. Tutustun erilaisiin musiikkikulttuureihin ja aikakausiin. Tunnistan musiikin vaikutukset tunteisiin ja hyvinvointiin. Huolehdin kuulostani ja ympäristön turvallisuudesta. Kehitän musiikillista osaamistani kokemisen, oivaltamisen ja harjoittelun avulla. Osaan asettaa taitotasolleni sopivia tavoitteita. Osaan arvioida kehittymistäni suhteessa tavoitteisiin.

KUVATAIDE

Kuvataide valinnaisena Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8 ja 9

Asetan itselleni tavoitteita ja olen oma-aloitteinen.
Ideoin itse sekä työskentelen pitkäjänteisesti.
Sovellan eri aikojen ja kulttuurien ilmiöitä ja analysoin niitä kuvallisesti ja sanallisesti.
Käytän työskentelyssäni rohkeasti materiaaleja, tekniikoita ja tyyliuuntia.
Ilmaisen omia näkemyksiäni monipuolisesti kuvallisesti ja sanallisesti.
Osaan analysoida kuvilla vaikuttamisen keinoja ja sovellan niitä omassa työskentelyssäni.
Käytän tutkivaa lähestymistapaa työskennellessäni itsenäisesti sekä ryhmässä.
Osoitan päättötyössäni, että hallitsen luovan työskentelyprosessin ja siihen käytetyn ajan.
Huolehdin välineistä ja otan huomioon kestävä kehityksen tarpeet.
Taltioin omaa työskentelyprosessiani portfolioon ja arvioin omaa luovaa prosessia sen pohjalta.

KÄSITYÖ

Valinnainen käsityö Oppimisen tavoitteet vuosiluokilla 8 ja 9

IDEOINTI JA SUUNNITTELU

Osaan muokata ideani järkeväksi työsuunnitelmaksi

Kokeilen järkevästi työhöni tarvittavia erilaisia työtapoja ja materiaaleja

OMIEN TAVOITTEIDEN ASETTAMINEN JA OPPIMISEN ARVIOIMINEN

Osaan asettaa omaan taitotasooni nähden sopivia tavoitteita

Osaan toteuttaa tavoitteideni perusteella kokonaisen käsityöprosessin (ideointi, suunnittelu, kokeilu, toteuttaminen, dokumentointi ja arviointi)

Osaan arvioida omaa oppimistäni suhteessa asettamiini tavoitteisiin

TYÖTAVAT JA MATERIAALIT

Tutustun ja opin käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja

KÄSITYÖN PERUSKÄSITTEET JA VISUAALINEN ILMAISU

Osaan käsityön peruskäsitteet, -symbolit ja -merkit

Opin kehittää visuaalista ilmaisuani

TYÖTURVALLISUUS

Opin huomioimaan työhön liittyviä riskitekijöitä ja toimimaan turvallisesti

TIETOTEKNOLOGIA OSANA KÄSITÖITÄ

Opin käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa

KÄDENTAITOJEN MERKITYS

Opin näkemään kädentaitojen merkityksen omassa elämässäni ja tulevaisuuden työelämässä

KESTÄVÄ ELÄMÄTAPA

Opin tekemään käsityöprosessiin liittyviä valintoja, jotka edistävät kestävä elämäntapaa

Opin ajattelemaan materiaaleja säästävästi

LIIKUNTA

Liikunta Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 9
Olen liikuntatunneilla aktiivinen ja kokeilen erilaisia liikuntamuotoja. Yritän parhaani. Osaan arvioida, ylläpitää ja kehittää fyysisiä ominaisuuksiani: voimaa, nopeutta, kestävyyttä ja liikkuvuutta. Osaan uida, pelastautua ja pelastaa vedestä. Edistän toiminnallani omaa ja ryhmän oppimista. Osaan työskennellä kaikkien kanssa ja kohtelen muita reilun pelin periaatteiden mukaisesti. Kannan vastuuta yhteisistä liikuntavälineistä ja liikuntatiloista. Ymmärrän liikunnan merkityksen hyvinvoinnille.

Liikunta valinnaisena (LIV) Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 8 ja 9
Liikunnan valinnaiskurssien tavoitteena on ylläpitää ja kehittää omaa fyysistä ja henkistä hyvinvointia sekä monipuolistaa liikunnan lajituntemusta ja harrastamista. Liikunnan avulla luodaan aktiivisuutta istumapainotteiseen koulupäivään. Liikunnan valinnaiskurssien tavoitteena on tarjota onnistumisen elämyksiä ja positiivisia kokemuksia. Sisältö Lajivalikoima suunnitellaan osallistujien kiinnostuksen ja koulun resurssien mukaan. Arviointi Arviointi valinnaisaineiden syventävien ja soveltavien kurssien päättöarvioinnin kriteerien mukaisesti

KOTITALOUS

Valinnainen kotitalous, syventävä kurssi Oppimisen tavoitteet vuosiluokalle 9.
Hallitsen vaativampia ruoanvalmistusmenetelmiä. Hallitsen vaativampia leipomismenetelmiä. Osaan käyttää monipuolisesta erilaisia ruoanvalmistukseen tarvittavia raaka-aineita. Hallitsen hygieenisen keittiötyöskentelyn. Osaan toimia vastuullisesti erilaisissa ryhmissä. Osaan noudattaa hyviä tapoja. Tunnen maailmankeittiöiden erityispiirteet ja alueelliset erot. Osaan suunnitella ja toteuttaa elämänkaarella olevia juhlia. Osaan suunnitella ja toteuttaa kotitalouteen liittyviä projektitöitä.

Valinnainen kotitalous, syventävä kurssi Vuosiluokka 9
Sisällöt vuosiluokalle 9. Tutustutaan maailmankeittiöihin. Suunnitellaan ja toteutetaan erilaisia kotitalouteen liittyviä projektitöitä. Suunnitellaan ja toteutetaan elämänkaarijuhlia.

OPPILAAHOHJAUS

Oppilaanohjaus Oppimisen tavoitteet vuosiluokalla 9

Ymmärrän jatko-opinnoissa tarvittavat oppimis- ja opiskelutaidot ja osaan arvioida omia jatko-opintovalmiuksiani.

Hallitsen riittävät tieto- ja viestintätekniset taidot yhteiskunnassa toimimiseen.

Osaan käyttää, hyödyntää ja arvioida monikanavaisia tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita.

Hallitsen perustiedot työelämästä ja siellä vaadittavista taidoista sekä osaan arvioida omia työelämätaitojani.

Rohkaistun miettimään omia valintojani ja vaihtoehtojani monikulttuurisissa ympäristöissä. Etsin tietoa opiskelusta ulkomailla.

Teen oman jatkokoulutusratkaisuni ja otan siitä vastuun.